NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie

LKR – 4101-026-05/2014
P/14/007

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie
ul. Łobzowska 67, 30-038 Kraków
T +48 12 342 34 00, F +48 12 342 34 44
lkr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/007 – Wdrożenie w gminach nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Janusz Klimek, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 92155 z 2 października 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. w Krakowie (dalej: MPO lub Spółka), ul. Nowohucka 1, 31- 580 Kraków
Kierownik jednostki kontrolowanej	Henryk Kultys, Prezes Zarządu (dowód: akta kontroli str. 9)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie[1] działalność MPO w zakresie zadań wdrożenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, powierzonych mu przez Gminę Miejską Kraków[2].

Uzasadnienie oceny ogólnej

Gmina Miejska Kraków powierzyła Spółce zadania określone w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach[3] i obejmujące m.in.: działania informacyjno-edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, opracowywanie analiz stanu gospodarki tymi odpadami, przeprowadzanie przetargów na odbiór odpadów, kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów ww. ustawy. Ponadto MPO zostało zobowiązane do wdrożenia rozwiązań informatycznych na potrzeby systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

MPO dostosowało się organizacyjnie do potrzeb realizacji zadań nowego systemu gospodarki odpadami. Zadbało również o odpowiednie przeszkolenie swoich pracowników. Obowiązki informacyjno-edukacyjne były prawidłowo realizowane, a ponadto opracowano analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2013 r. zgodnie z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Korzystając z wdrożonego systemu informatycznego Spółka rzetelnie prowadziła ewidencję właścicieli nieruchomości mających obowiązek złożenia deklaracji o wysokości opłaty za odbiór śmieci i podejmowała działania zmierzające do wyeliminowania przypadków nieskładania deklaracji przez właścicieli nieruchomości. Wybór podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości został przeprowadzone zgodnie z przepisami ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych[4]. Kontrole podmiotów odbierających odpady komunalne, jak również właścicieli nieruchomości przeprowadzane były przez MPO planowo i rzetelnie. Ponadto Spółka zagwarantowała mieszkańcom możliwość przekazywania zgłoszeń o nieprawidłowościach dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi zarówno

[1] Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

[2] Okres objęty kontrolą obejmował lata 2013-2014 (do dnia zakończenia kontroli).

[3] Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 ze zm. (dalej: ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach)

[4] Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm. (dalej: ustawa Prawo zamówień publicznych)

telefonicznie, jak i poprzez internet. W przypadku tego rodzaju sygnałów, sprawy były załatwiane bez zbędnej zwłoki.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Rozwiązania organizacyjne nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

1.1. Uczestniczenie w uregulowaniach dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi

Opis stanu faktycznego

Gmina Miejska Kraków 7 czerwca 2013 r. zawarła z MPO umowę o świadczenie usług publicznych w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi[5]. Zgodnie z § 9 ust. 1 tejże umowy obowiązywała ona z mocą wsteczną od 1 października 2012 r., a terminem jej zakończenia był 30 września 2032 r.

W oparciu o postanowienia powyższej umowy MPO m.in. przygotowywało propozycje stawek opłat za odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych. Przy ustalaniu tych stawek wzięto pod uwagę liczbę mieszkańców zamieszkujących gminę, ilość wytwarzanych na terenie gminy odpadów komunalnych, koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz przypadki, w których właściciele nieruchomości wytwarzają odpady nieregularnie, a w szczególności to, że na niektórych nieruchomościach odpady komunalne powstają sezonowo. Tym samym spełniono wymogi art. 6k ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

(dowody: akta kontroli str. 20-58, 239)

1.2. Rozwiązania organizacyjne

Opis stanu faktycznego

Według stanu na 30 czerwca 2013 r. koszty MPO na wdrożenie nowego systemu wyniosły 1 mln zł. W okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2013 r. wydatki Spółki poniesione na obsługę i funkcjonowanie systemu wyniosły 55,7 mln zł, w trakcie trzech kwartałów 2014 r. było to 82,7 mln zł.

(dowody: akta kontroli str. 252-274)

Dla realizacji zadań wynikających z umowy wykonawczej z Gminą Miejską Kraków w Spółce dostosowano strukturę organizacyjną do zadań związanych z nowym systemem gospodarki odpadami. Zadaniami związanymi z gospodarką odpadami komunalnymi na dzień 1 lipca 2013 r. w MPO zajmowało się 34 pracowników, a na 30 września 2014 r. 64 pracowników. Przyjęty stan osobowy zapewnił prawidłowe i terminowe realizowanie zadań. Ponadto część zadań wykonywano siłami podmiotów zewnętrznych. MPO zleciło wykonanie serwisu internetowego www.mpo.krakow.pl, płacąc z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie 30,7 tys. zł. Z kolei w miesiącach od maja do lipca 2013 r. Spółka zawarła łącznie 69 umów zlecenia, (co wiązało się z kosztem 67,3 tys. zł), w oparciu o które wykonywano prace polegające na informowaniu mieszkańców miasta w punktach na terenie całego Krakowa o sposobie składania deklaracji oraz polegające na wprowadzaniu danych z deklaracji do systemu informatycznego EcoSanit.

W latach 2012-2014 pracownicy MPO uczestniczyli w łącznie 24 szkoleniach z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi[6], organizowanych przez podmioty prywatne. Liczba i zakres zrealizowanych szkoleń były przydatne z punktu widzenia nowych zadań i odpowiadały potrzebom Spółki.

(dowody: akta kontroli str. 14, 204-205, 225-238, 240, 252-272, 282)

---

[5] Stosownie do preambuły tej umowy MPO Sp. z o.o. jest podmiotem wewnętrznym w rozumieniu orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, a tym samym spełnione zostały przesłanki dotyczące możliwości powierzenia Spółce zadania własnego Gminy Miejskiej Kraków.

[6] Tematami szkoleń były m.in.: „Przepisy wykonawcze do ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach", „Gospodarka odpadami komunalnymi", „Wdrożenie przepisów znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie naliczania i poboru opłat".

MPO prowadziło szereg działań informacyjnych i edukacyjnych, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 8 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności odnośnie selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Działania te prowadzono w formie imprez okolicznościowych[7], wykorzystywano do nich media lokalne. Korzystano również z ulotek dla zarządców nieruchomości i mieszkańców, a także plakatów informacyjnych. Zorganizowano też dziesięć spotkań z zarządcami spółdzielni mieszkaniowych i prowadzono kampanie internetowe.

(dowody: akta kontroli str. 15-16, 110-111)

Spółka wywiązała się z obowiązku (art. 3 ust. 2 pkt 9 ww. ustawy) udostępnienia informacji o: podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy, miejscach zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, osiągniętych przez gminę oraz podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, w danym roku kalendarzowym wymaganych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, o punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych, a także o zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych. Informacje publikowane na stronie internetowej były aktualizowane i łatwo dostępne dla użytkowników[8].

(dowody: akta kontroli str. 217, 252-272)

MPO wywiązało się również z obowiązku (nałożonego przez Radę Miasta Krakowa) wykonania analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2013 r. Analiza ta zawierała wszystkie informacje wymagane w art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach[9].

(dowody: akta kontroli str. 252-272, 282)

Gmina Miejska Kraków przy pomocy MPO wywiązała się z obowiązku objęcia wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, a ponadto objęła nowym systemem właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady.

MPO rzetelnie prowadziło ewidencję w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym ewidencję umów zawartych z podmiotami odbierającymi odpady z terenu Krakowa[10], a także ewidencję składanych deklaracji o wysokości opłaty za odbiór odpadów. Ewidencja ta prowadzona była w systemie EcoSanit. Obejmowała ona bazę nieruchomości i ich właścicieli oraz parametry niezbędne dla ustalenia wysokości opłaty. Sama baza powstała w oparciu o wpływające do MPO deklaracje. System umożliwiał tworzenie, modyfikację i obsługę deklaracji. Dzięki modułowi on-line umożliwiał składanie deklaracji przez właścicieli nieruchomości. Zapewniał także obsługę księgową i rozliczeniową. Pozwalał na automatyczne naliczanie opłat i rozliczanie należności, obsługę procesu windykacji, naliczania odsetek, upomnień oraz na masowe płatności. Powyższy system nie dawał informacji o kosztach gospodarowania odpadami. Według stanu na 30 czerwca 2013 r. w ewidencji wykazano 46.615 właścicieli nieruchomości zobowiązanych do złożenia

---

[7] W latach 2013-2014 MPO organizowało, współorganizowało lub uczestniczyło w jedenastu imprezach okolicznościowych gdzie prowadzono działania informacyjno-edukacyjne, m.in.: Wianki w Krakowie, Jarmark Świętojański, Sprzątanie Świata, Festiwal Recyklingu.

[8] Liczba odsłon strony internetowej prowadzonej przez MPO Sp. z o.o. wyniosła ok. 70 tys. w kwietniu 2013 r., ok. 40 tys. w miesiącach maj-czerwiec 2013 r., blisko 100 tys. w lipcu 2013 r., a następnie spadała do ok. 25 tys. w lutym 2014 r. i utrzymywała się na tym poziomie do października 2014 r. Łącznie od marca 2013 r. do października 2014 r. liczba odsłon wyniosła ok. 593,5 tys.

[9] Analizę przekazano Wydziałowi Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Krakowa z datą 4 lutego 2014 r. MPO nie dysponuje informacjami na temat sposobu wykorzystania tej analizy przez Urząd.

[10] Ewidencja obejmowała umowy (na odbiór odpadów z poszczególnych sektorów miasta) zawarte z jedynym wykonawcą tego zamówienia. System gospodarowania odpadami obejmował wszystkich właścicieli nieruchomości w Gminie, stąd nie ma możliwości, by poza wyłonionym w przetargu wykonawcą, odpady komunalne odbierał inny podmiot.

deklaracji o wysokości opłaty za odbiór odpadów, na 31 grudnia 2013 r. było ich 51.014, a wg stanu na 30 września 2014 r. 51.474. Powyższe opłaty wnoszone były na rachunek bankowy Gminy, a ewidencjonowanie wpływów prowadził Wydział Podatków i Opłat Urzędu Miejskiego Krakowa.

W okresie od 1 lipca 2013 r. do 30 września 2014 r. Spółka ujawniła 629 przypadków niezłożenia deklaracji przez właścicieli nieruchomości mających taki obowiązek. W takich przypadkach MPO wzywało właścicieli nieruchomości do złożenia deklaracji w każdym przypadku naliczając właścicielowi nieruchomości opłatę za cały okres zobowiązania. W związku z powyższym w takich przypadkach nie wydawano decyzji administracyjnych określających wysokość opłaty, do czego uprawniał przepis art. 6o ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

(dowody: akta kontroli str. 17, 223-224, 241-272)

MPO w oparciu o umowę wykonawczą z Gminą Miejską Kraków, zawartą na świadczenie przez MPO usług publicznych w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, prowadziło dwa punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (umożliwiające przyjmowanie od mieszkańców gminy wszystkich rodzajów odpadów komunalnych zbieranych selektywnie) i regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych[11]. W okresie od 1 lipca 2013 r. do 30 września 2014 r. koszty związane z tworzeniem i utrzymaniem ww. punktów wyniosły 3,6 mln zł. Koszty te pokrywane były z wynagrodzenia przewidzianego powyższą umową.

(dowody: akta kontroli str. 14, 252-272, 277-278)

Wdrażając nowy system gospodarki odpadami komunalnymi Spółka korzystała ze wsparcia Ministerstwa Środowiska w zakresie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących wdrażania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Jak wyjaśnił Zarząd Spółki do MPO nie dotarły żadne informacje o możliwości uzyskania innego rodzaju wsparcia ze strony Ministerstwa.

(dowody: akta kontroli str. 223-224, 252-272)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że MPO wdrażając nowy system gospodarowania odpadami nie dysponowało bazą danych o osobach/podmiotach zobowiązanych do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wprawdzie w toku wdrażania tego systemu zainicjowano tworzenie takiej bazy, w której aktualizowano dane, także w wyniku przeprowadzonych kontroli nieruchomości, to jednak poza nią może nadal pozostawać istotna liczba właścicieli nieruchomości, w których wytwarzane były odpady, ale nie partycypowali oni w kosztach ich zagospodarowania. Może to powodować obciążanie kosztami gospodarowania pozostałych właścicieli nieruchomości, którzy złożyli deklaracje i zostali wprowadzeni do takiej bazy danych. Stąd uzasadnionym jest kontynuowanie działań w celu niezwłocznego skompletowania danych w oparciu o wyniki przeprowadzonych kontroli przy wspomaganiu się istniejącymi danymi przestrzennymi.

(dowody: akta kontroli str. 216, 223-224, 241-272)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność MPO w zakresie udziału Spółki w pracach nad prawem miejscowym regulującym gospodarkę odpadami komunalnymi w ramach nowego systemu, jak również przyjęte i realizowane przez Spółkę rozwiązania organizacyjne dotyczące nowego systemu.

2. Wybór podmiotów odbierających odpady komunalne

Opis stanu faktycznego

W latach 2013-2014 MPO przeprowadziło trzy przetargi na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Miejskiej Kraków. Dwa z tych postępowań przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego, a jednego zamówienia udzielono

[11] Było to zgodne z art. 19 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 897 ze zm.).

z wolnej ręki. Udzielenie zamówienia z wolnej ręki na odbiór odpadów z dwóch sektorów[12] przez okres lipca 2013 r. było uzasadnione i zgodne z art. 67 ustawy Prawo zamówień publicznych. Postępowania w trybie przetargu nieograniczonego przeprowadzone zostały prawidłowo, zgodnie z przepisami ww. ustawy. Umowy o odbiór odpadów zawierane były po stronie Gminy przez osoby uprawnione do reprezentowania MPO[13].

W okresie od 1 lipca 2013 r. do 30 czerwca 2014 r. podmiotem odbierającym odpady komunalne na terenie całego Krakowa było wyłonione w przetargu konsorcjum czterech firm[14]. Zaoferowało ono świadczenie powyższych usług za kwotę nie większą niż 23,8 mln zł. Ostatecznie suma wydatków z tego tytułu wyniosła 19,3 mln zł. To samo konsorcjum wygrało w 2014 r. przetarg na odbiór i transport odpadów komunalnych w okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2016 r. Umowna wartość wynagrodzenia z tego tytułu wyniosła 69,5 mln zł, z czego do 30 września 2014 r. wykonawcy wypłacono 9,9 mln zł. Wynagrodzenie z tytułu odbioru odpadów w lipcu 2013 r. wyniosło łącznie 295 tys. zł. MPO udzielając ww. zamówień uzależniło wysokość wynagrodzenia dla wykonawcy od faktycznej ilości odebranych odpadów. Uśredniona cena usługi odbierania odpadów wzrosła z 84 zł za tonę w pierwszym roku funkcjonowania systemu do 152 zł za tonę w okresie od lipca do września 2014 r.[15]

Stosownie do art. 6d ust. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach specyfikacje istotnych warunków zamówienia zawierały informacje o wymogach dotyczących odbieranych odpadów, rodzajach odpadów komunalnych odbieranych selektywnie, standardach sanitarnych wykonywanych usług, obowiązkach prowadzenia dokumentacji związanej z działalnością objętą zamówieniem oraz szczegółowych wymaganiach stawianych przedsiębiorcom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości.

(dowody: akta kontroli str. 67-70, 86-91, 115-142, 195-196, 212-215, 279-282)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność MPO w zakresie wyboru podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości. Postępowania przetargowe zostały przeprowadzone zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych, a ich efektem był wybór wykonawcy oferującego najniższą cenę za wykonanie usługi odbioru i transportu odpadów.

3. Kontrola podmiotów odbierających odpady komunalne oraz właścicieli nieruchomości

Opis stanu faktycznego

W 2013 r. MPO przeprowadziło 2.331 kontroli w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, a w okresie od 1 stycznia do 30 września 2014 r. 5.827 takich kontroli[16]. W tym w 2013 r. przeprowadzono 20 kontroli podmiotów odbierających odpady, oraz 2.311 kontroli właścicieli nieruchomości objętych systemem odbioru odpadów. W 2014 r. było to odpowiednio 62 i 5.765 kontroli. Kontrole te przeprowadzane były samodzielnie lub z udziałem Straży Miejskiej Krakowa, z którą MPO zawarło 1 sierpnia 2013 r. porozumienie w tej sprawie. Powyższe kontrole miały charakter planowy oraz doraźny. MPO opracowało plany kontroli podmiotów odbierających odpady komunalne, jak i właścicieli nieruchomości. Plany te były realizowane z nieznacznymi odchyleniami wynikającymi z nielicznych przypadków nieobecności właścicieli nieruchomości.

[12] Zgodnie z uchwałą Rady Miasta Krakowa LXXI/1044/13 z 10 kwietnia 2013 r. obszar Gminy Miejskiej Kraków podzielono na pięć sektorów. Przeprowadzone postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na odbiór i transport odpadów komunalnych obejmowały wszystkie te sektory.

[13] Zarząd MPO został upoważniony do udzielania zamówień publicznych w zakresie gospodarowania odpadami w § 5 ust. 4 umowy wykonawczej, zawartej z Gminą Miejską Kraków.

[14] Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Van Gansewinkel sp. z o.o. (lider konsorcjum), A.S.A. Eko Polska sp. z o.o., Małopolskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami sp. z o.o., SITA Małopolska sp. z o.o.

[15] Średnia cena za tonę obejmuje odbiór zarówno odpadów zmieszanych jaki i zbieranych selektywnie.

[16] W 2013 r. przeprowadzono łącznie 1903 kontrole planowe i 428 doraźnych, a w 2014 r. 4050 planowych i 1777 doraźnych.

Dokumentując czynności kontrolne, zgodnie z art. 380 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska[17], sporządzano protokoły kontroli.

Nieprawidłowości stwierdzone w trakcie przeprowadzanych kontroli podmiotów odbierających odpady polegały na: nieterminowości odbioru i opóźnień w dostarczaniu worków do segregacji, przekazania odpadów do instalacji innych niż wskazane dla danego sektora oraz naruszeniu obowiązku dotyczącego całodobowego dyżuru dyspozytorskiego. Z tego tytułu wykonawcę usługi obciążono dziesięcioma notami obciążającymi z tytułu kar umownych na sumę 89,3 tys. zł. Ponadto stwierdzono jeden przypadek zmieszania odpadów selektywnie zbieranych ze zmieszanymi odpadami komunalnymi za co naliczono wykonawcy karę umowną w kwocie 10 tys. zł. Kary te zostały wyegzekwowane. MPO prowadziło również cykliczne narady z wykonawcą usługi wskazując na niedoskonałości w funkcjonowaniu systemu.

W przypadku właścicieli nieruchomości najczęstszymi nieprawidłowościami były: brak lub niewłaściwa deklaracja oraz zaniżona liczba mieszkańców, brak lub niezgodność pojemników na odpady z deklaracją, przepełnienie pojemników, a także brak segregacji odpadów na posesji pomimo jej zadeklarowania. Działania podejmowane w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami prowadziły do ich wyeliminowania.

(dowody: akta kontroli str. 199-203, 206-210, 218-222, 276, 282)

Ponadto MPO prowadziło działania mające na celu zapobieganie powstawaniu tzw. dzikich wysypisk[18] oraz na bieżąco likwidowało pojawiające się dzikie wysypiska[19] w oparciu o umowy zawarte z Gminą Miejską Kraków na oczyszczanie miasta. Liczba stwierdzonych i zlikwidowanych przez MPO dzikich wysypisk wynosiła: 521 w 2013 r. i 1.092 w 2014 r.[20] (do 30 września). Najczęściej porzucanymi na dzikich wysypiskach odpadami były: odpady komunalne z gospodarstw domowych oraz materiały i elementy budowlane.

(dowody: akta kontroli str. 18, 96-97, 220-222)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność MPO w zakresie kontroli podmiotów odbierających odpady komunalne oraz właścicieli nieruchomości.

4. Rozpatrywanie skarg dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi

Opis stanu faktycznego

Zasady postępowania ze skargami, określone w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego[21] nie odnoszą się do MPO. Ponadto tego rodzaju skargi nie wpływały do Spółki. MPO prowadziło ewidencję zgłoszeń w sprawie nieprawidłowości w gospodarowaniu odpadami komunalnymi[22]. W III i IV kwartale 2013 r. do MPO wpłynęło 6.347 takich zgłoszeń. W I kwartale 2014 r. było ich 2.876, w II kwartale 2014 r. 2.814 oraz 1.355 w III kwartale 2014 r. Zgłoszenia te dotyczyły: braków w harmonogramie (co oznaczało, że właściciel nieruchomości stwierdził, iż jego nieruchomość nie była objęta upublicznionym harmonogramem odbioru odpadów), braku odbioru odpadów, braku worków i innych problemów, np. w zakresie opłat, usług dodatkowych takich jak odbiór odpadów

[17] Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 ze zm.

[18] Działania zapobiegawcze obejmowały akcje edukacyjne, takie jak: program „Od segregacji nie ma wakacji", „Nie marnuj jedzenia", ulotki i plakaty „Tak segregujemy w Krakowie", program „ELEKTROBRYGADA NA TELEFON" (bezpłatny i szybki odbiór elektroodpadów z mieszkań i domów), festiwal „Krakowskie Dni Elektrorecyklingu", publikacje i materiały informacyjne w mediach, kampanie informacyjne na portalu internetowym, kampania edukacyjna na autobusach „Kraków utracony. Pomyśl zanim wyrzucisz".

[19] MPO prowadziło ewidencję występowania dzikich wysypisk. Informacje o występowaniu takich miejsc pozyskiwano od mieszkańców, z Rad Dzielnic, od Straży Miejskiej, w wyniku kontroli przeprowadzanych przez MPO i bieżącej działalności oczyszczania miasta.

[20] Było to odpowiednio 6,4 tys. m^3 i 9,5 tys. m^3 odpadów.

[21] Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.

[22] Zbiorcza ewidencja zgłoszeń prowadzona była na wyznaczonym jednoosobowym stanowisku pracy.

wielkogabarytowych, najmu lub wymiany pojemników. Podstawową formą przekazywania takich zawiadomień były zgłoszenia telefoniczne oraz za pośrednictwem internetu.

Na podstawie losowo wybranej próby dziesięciu spraw kontrola wykazała, że zgłoszenia jakie wpływały do MPO były szczegółowo analizowane, a odpowiedzi dla domagających się interwencji stron przekazywano w terminie do 14 dni.

(dowody: akta kontroli str. 102-109, 175-178, 185-186, 282)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność MPO w zakresie rozpatrywania skarg, dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli oraz w związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w kontrolowanej działalności Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[23] kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, dnia listopada 2014 r.

Kontroler
Janusz Klimek
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

[23] Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.